PRACTICI DE ACCESARE A REŢELELOR DE SOCIALIZARE DE CĂTRE ADOLESCENŢI ÎN PERIOADA PANDEMICĂ COVID-19

Nicoleta VARTIC

CZU: 316.472.4-053.6:616.98:303.4 vartik.nikoleta@gmail.com

Identifying the impact of the COVID-19 pandemic on the use of social networks by adolescents, detecting the frequency and purpose of their use, reveals the importance and essence of social networks. The research focuses on presenting the differences identified in access frequency, purpose, and emission states as well as the benefits of using social networks and the disadvantages of social networks in interpersonal communication. Social networks have both a positive and a negative impact on our lives, whether we use them for communication, to play, to learn or to build relationships.

Pandemia COVID-19 i-a forţat pe liderii din sfera politică şi din universităţi să ia măsuri drastice care au impact asupra modului în care cetăţenii şi studenţii interacţionează şi comunică între ei. Măsurile suplimentare includ stări de acces, carantine şi închiderea magazinelor, şcolilor şi universităţilor. Deoarece multe instituţii de învăţământ au suspendat predarea la clasă şi au trecut la învăţarea online, viaţa adolescenţilor s-a schimbat dramatic. În timp ce măsurile de distanţare socială pot avea succes în ce priveşte încetinirea răspândirii infecţiei şi descărcarea sistemelor de sănătate publică, ele pot creşte în cele din urmă izolarea socială a adolescenţilor şi pot afecta bunăstarea lor psihologică şi sănătatea mintală. Totodată, din cauza pandemiei multe metode de comunicare zilnică, cum ar fi comunicarea faţă în faţă şi întâlnirile, au fost sever restricţionate pentru a opri răspândirea virusului, ceea ce a făcut ca reţelele sociale să devină una dintre singurele opţiuni pentru a rămâne în contact cu prietenii, familia şi lumea. În acest context, ***scopul*** cercetării rezidă în identificarea practicilor de utilizare a reţelelor de socializare de către adolescenţi în perioada pandemică, din perspectiva dificultăţilor întâmpinate, a condiţiilor şi factorilor care au influenţat utilizarea acestor reţele. ***Metodologia de cercetare*** a cuprins aplicarea *anchetei sociologice*, care a permis măsurarea atitudinilor, cunoştinţelor şi practicilor adolescenţilor de accesare a reţelelor de socializare. Datele au fost colectate în perioada 2-10 mai, pe un eşantion de 108 respondenţi, cu vârsta cuprinsă între 13 şi 18 ani din 5 localităţi. Totodată a fost aplicată *analiza documentară*, fiind analizate date cu privire la accesarea Internetului de către adolescenţi.

Termenul „reţele de socializare” se referă la utilizarea site-urilor de social media bazate pe Internet pentru a rămâne conectat cu prietenii, familia, colegii sau clienţii. Reţelele sociale pot avea un scop social, de afaceri sau ambele. Dicţionarul Merriam-Webster defineşte social media ca „forme de comunicare electronică (ca site-uri web pentru

reţele sociale şi blogging), prin care utilizatorii creează comunităţi online pentru a împărtăşi informaţii, idei, mesaje personale şi alt conţinut (sub formă de videoclipuri)” [3].

Reţelele sociale sunt printre site-urile în trend în ultimii ani.

Datele studiului denotă că 38,9% dintre respondenţi navighează pe reţelele de socializare 3-4 ore într-o zi obişnuită, în mare proporţie fiind femeile (78,6%). Totodată, 25,9% dintre respondenţi au menţionat că accesează reţelele de socializare cu o durată de 5-6 ore pe zi. Observăm că durata de accesare a reţelelor de socializare descrie un trend crescător. De asemenea, 19,4% dintre adolescenţi declară că sunt activi pe reţelele de socializare 1-2 ore pe zi, aceasta fiind semnificativ pentru respondenţii din mediul rural – 66,7%, precum şi pentru respondenţii de gen masculin – 71,4%.

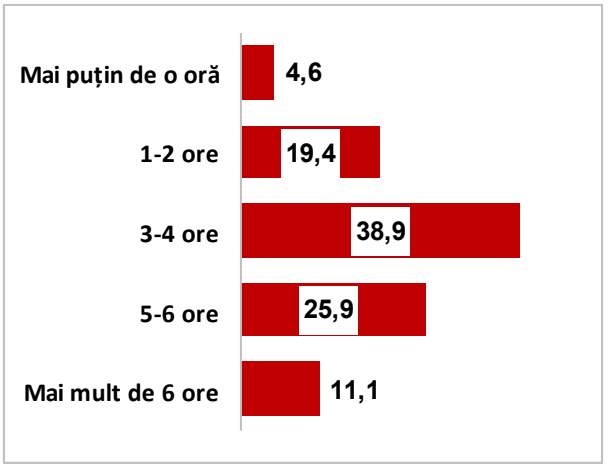

Fig.1. Timpul petrecut pe reţele de socializare, %

Aproape toţi adolescenţii afirmă că folosesc cel puţin o reţea socială, comportamentul fiind unitar din perspectiva genului, a mediului de reşedinţă sau a nivelului de studii.

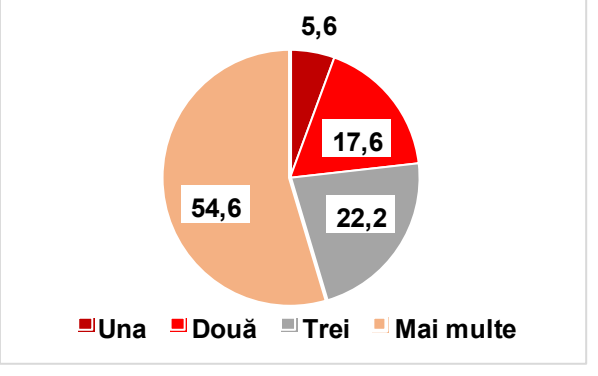

Fig.2. Numărul de conturi active,%

Astfel, adolescenţii navighează pe mai mult de 3 conturi sociale – 54,6% dintre respondenţi, semnificativ fiind pentru adolescenţii care studiază în liceu (61,0%), iar corelând cu durata de accesare a reţelelor de socializare s-a observat un procent de 67,9% pentru cei care petrec 5-6 ore pe zi pe o reţea.

De asemenea, 22,2% dintre respondenţi au menţionat că sunt activi şi navighează încontinuu pe 3 reţele de socializare, semnificativ fiind pentru respondenţii care petrec 3-4 ore pe zi pe reţelele de socializare (50,0%). După cum observăm, în prezent tendinţa de accesare a reţelelor de socializare nu s-a modificat în mare măsură (a se vedea Fig.4). Astfel, Instagram-ul la fel este cea mai accesată reţea de socializare de către adolescenţi – 36,1%, dar semnificativ fiind pentru adolescenţii care accesează reţelele de socializare timp de 5-6 ore pe zi (33,3%), urmată de asemenea de Tik Tok – 29,6% dintre respondenţi, dar fiind în proporţie mare pentru respondenţii din mediul urban – 57,7%. Totodată, se observă o scădere în ce priveşte accesarea reţelelor de socializare precum Facebook – 10,2% şi 13,0% (pre pandemie), cu o diferenţă în funcţie de mediul de trai al respondenţilor, pre-pandemie fiind semnificativ pentru mediu urban, iar la moment – pentru mediul rural (57,1%), Snapchat – 5,6% (9,3% pre pandemie) şi Vkontakte – 1,9%.

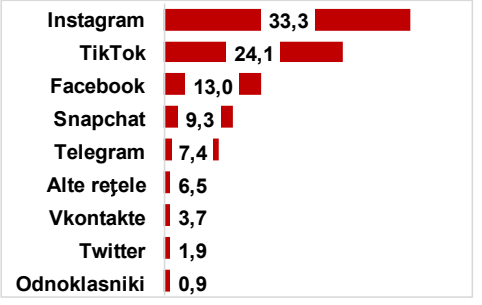

Fig.3. Tipuri de reţele de socializare accesate pre-pandemie, %

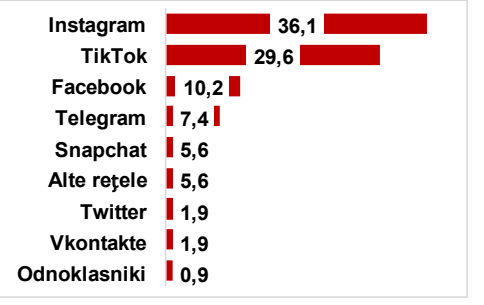

Fig. 4. Tipuri de reţle de socializare accesate în prezent, %

Concluzii

Reţelele de socializare sunt cele care au înlocuit un simţ real al comunităţii, iar adolescenţii şi tinerii au devenit generaţia care trăieşte într-o lume virtuală şi, de cele mai multe ori, aceste reţele sunt doar un instrument după care se ascund. Important este ca fiecare adolescent să înţeleagă unde este locul reţelelor de socializare în viaţa lui şi să nu depindă de existenţa acestora.

Urmare a realizării studiului pot fi formulate următoarele ***recomandări***: elaborarea de proceduri clare pentru gestionarea corectă a situaţiilor de risc întâlnite în mediul online de către elevi; menţinerea unei comunicări deschise şi dezvoltarea unui parteneriat între cadrele didactice şi părinţii elevilor în vederea evitării situaţiilor de risc şi creşterii gradului de utilizare a Internetului în scop educaţional; oferirea de alternative copiilor în ce priveşte petrecerea timpului liber etc.

Referinţe*:*

1. SCOTT, J. *Social network analysis a hand book.* London: Sage Publication. 1987. [Accesat: 09.04.2022]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/227062049_Social_Network_Analysis
2. MĂRGINEAN, I. *Proiectarea cercetării sociologice*. Iaşi: Polirom, 2000.
3. Social media. În: *Dicţionar Merriam-Webster* [Accesat: 07.04.2022]. Disponibil: https://www.merriam-webster.com/dictionary/social%20media?src=search-dict-box.
4. FOREST, A., WOOD J. When social networking is not working: individuals with low self-esteem recongnize but do not reap the benefits of self-disclosure on Facebook. [Accesat: 10.04.2022]. Disponibil: https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0956797611429709.

Recomandat
***Anastasia OCERETNÎI**, dr., conf.univ.*